

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **כי תצא**, ועומדים אנו לקראת **צאת** השנה.

בפרשת **כי תבוא**, היה רגיל ר' נתן לכתוב במכתביו **'כי תבוא לאומן'**, אבל כדי שנקיים 'כי תבוא לאומן', צריכים להקדים ולקיים **'כי תצא לאומן'**, והעניין הוא, כי בשתי פרשיות אלו - 'כי תצא' ו'כי תבוא' - גנוז כל הסוד של חודש אלול, כי רבנו ז"ל אומר על עבודת חודש אלול, שדרך התשובה שנפתחת בחודש אלול היא **'בקי ברצוא ובקי בשוב'** - שאדם יהיה בקי איך להתקדם ולהתחזק, שזה **'בקי ברצוא'**, אך יחד עם זאת יהא **'בקי בשוב'** - ששום דבר בעולם לא יפילו מן העבודה שלו.

וזו כבר עבודה לא כ"כ פשוטה... כי כשאדם מתקדם, בחינת **'כי תצא'**, יותר בקל שימשיך ויתקדם הלאה, ויהא **'בקי ברצוא'**, אבל עיקר המבחן מגיע כשהוא חוזר אחורה, כשמגיעה איזו נפילה, ונדמה לו שכל העולם 'נפלי' עליו, וחושב שהוא כבר לא שווה לכלום... דיקא שם אדם צריך להיות **'בקי בשוב'**, לדעת איך להחזיק מעמד, שזה ענין של **'כי תבוא'**, שאדם ידוע שאפילו אם מתקים אצלו (תהלים קלט, ח) **"וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל"**, אעפ"כ **"הִנָּךְ"** רבש"ע, אתה נמצא גם פה!

כי אומר רבינו ז"ל, שהענין של **'בקי ברצוא ובקי בשוב'** רמוז בפסוק זה - **"אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ"**; פירוש: **'אִם אֶסַּק שָׁמַיִם'** - גם אם השגתי כבר מה שהשגתי, עם כל זאת אני יודע אשר **'שָׁם אָתָּה'**, ויש לי עוד הרבה מה להשיג... וזה, כמובן, ניסיון לא פשוט, שאדם לא יחשוב "אני כבר בסדר, אני כבר זכיתי למשהו"...

רבינו הוא זה שמכניס בנו את הענין הזה, לדעת שאף פעם לא סיימת את העבודה, ויש לך עוד הרבה מה להשיג!

הספר הקדוש 'נעם אלימלך' מלא עם ענין זה, אין פרשה בכל הספר שלא יזכיר העניין הזה, ואומר שזה הסימן על צדיק, שהוא יודע שאף פעם הוא לא גמר את העבודה, והוא תמיד עושה תשובה, ומוצא תמיד חסרונות בעצמו.

וזה הפוך מן השכל, כי השכל אומר לכאורה: צדיק אמור להתפאר על שזכה כבר למה שזכה, ומדוע שימצא חסרונות בעצמו?... אבל כך הוא אצל צדיק אמיתי, שהוא ידע שיש לו עוד הרבה מה להשיג... ואומר הרבי ר' אלימלך זי"ע,

שכן הוא להפך, מי שהוא רחוק מדביקות הקב"ה - נדמה לו שהכל בסדר... והוא בסדר גמור... אבל רבינו הוא זה שמלמד אותנו: **אני צריך תמיד להתקדם יותר ויותר!**

ובזה ראוי להדגיש: העניין הזה, שאדם חושב תמיד שיש לו עוד הרבה מה להשיג, ועדיין לא יצא ידי חובתו, זה לא בא, ח"ו, להפיל את האדם ולהחליש את דעתו, **זה אסור להיות!** ועל כן זה נקרא "להיות **'בקי'**", כי צריך בזה בקיאות גדולה מאד; מצד אחד אדם יודע שעליו להתקדם יותר, ועדיין לא זכה לכלום [וכדברי רבינו האמורים], אבל עם כל זאת אל יפול בדעתו, ואדרבה, יחייה את עצמו בזו הידיעה שהוא עדיין לא זכה לכלום!

כי זה בעצמו ידיעה גדולה וחשובה מאד, שאדם יודע "מה כבר עשיתי? עדין לא התחלתי כלום"... וה'כלום' הזה לא בא להגיד לאדם "אתה לא שווה כלום", **אסור שיהיה כזה דבר, זה נקרא 'ענווה דסטרא אחרא'**, שאדם אומר "אני לא שווה כלום... מי צריך אותי"... זו ענוה פסולה! ובעצם זו תכלית הגאות! שאדם אומר "זה לא מתאים, כי אני רציתי להיות כך וכך, ולא הגעתי לזה, אז זה לא בשבילי"... **אין דבר כזה! אדם צריך תמיד לדעת: "אני צריך להתקדם!"** וככל שאדם מתקדם עוד - נפתחים עיניו לראות עד כמה הוא לא התחיל עדיין כלום... זה הסוד של רבינו! וזה ענין של **'בקי ברצוא'**.

מאידך, יש ענין של **'בקי בשוב'**, שזה מובן לנו מאד... עובר על האדם איזה משהו - היתה לו ירידה ונפילה באיזה ענין, למרות שהוא רצה, יחל וציפה שהוא יתחזק מאד, אבל הנה היתה לו ירידה ונפילה... **מה עושים אז?** זה ניסיון גדול מאד... כי בקלות אדם יכול לומר לעצמו: "מה אתה רוצה? אתה רואה שאינך שוה כלום"...

אבל אדם צריך להיות 'בקי בשוב', שידע שהירידה הזאת היא רק בשביל עליה!

רביז"ל אומר (ליקו"מ ח"ב סי' קיז), שלפעמים דוקא כשאדם מגיע למדרגה גדולה וחשובה מאד - מגיעה לו ירידה ונפילה, וקורה לו מקרה, רחמנא ליצלן, ומביא שם רבינו כמה וכמה דברי חיזוק לזה, ועיקר דבריו שם, שלפעמים יש טומאה טמונה באדם, דהיינו שאמנם אדם זוכה להיות בסדר בכל ענייניו, אבל עדיין יש משהו בתוכו שאיננו מעובד, והטומאה עדיין טמונה בו, ועל כן מן השמים הוציאו את זה, כדי שאדם יבין שעדיין יש לו לעבוד, ובכך זוכה שירידתו היא תכלית העליה.

ודבר נפלא מוסיף שם רביז"ל ואומר, שעל כן חשבו רבותינו ז"ל לנס גדול מה שלא ארע קרי לכהן גדול ביום הכפורים, כמובא במאמרם ז"ל (אבות פרק ה), כי מחמת שנכנס הכהן הגדול ביום הכפורים לקדשה גבוהה כזו לפני ולפנים, היה בודאי עליו קטרוגים והתגרות הרבה, שמשם נמשך היצר הרע, על כן נחשב לנס, מה שנצול הכהן הגדול ממקרה ביום הכפורים.

כי העיקר שאדם יחזיק מעמד, ואפילו אם עבר עליו איזו ירידה או נפילה, ידע להתחיל מחדש (ליקו"מ ח"א סי' רסא),

ואולי אדם עדיין לא זכה לקנות את מידת ההתחדשות, ועל כן עבר עליו דבר כזה, אבל אעפ"כ צריך להחזיק מעמד, ושתהא לו הבקיאות הנ"ל - להיות **'בקי'**!

ומה זה **'בקי'**? בפשטות, הכוונה שיהיה לו את הבקיאות האמורה, אבל בפנימיות, **'בקי'** זה יחוד של שני שמות - הוי"ה, אלקי"ם, ואיתא בספרים הקדושים: **בק"י** ר"ת יחוד, **ב**'רכה, **ק**'דושה [ומרומז בהכתוב (בראשית לב, כג) "וַיַּעֲבֵר אֵת מַעֲבַר **יַ'בֹּ'ק'**"], ובזה מרומז זו הבקיאות של האדם: שם **הוי"ה** - זה 'חסד', שאדם זוכה להבין שהכל זה אין-סוף - הכל מהקב"ה! לפעמים יש את מידת הדין, שזה צמצום, וזה ענין שם **אלקי"ם** - מצומצם, מכוסה ומוסתר מהאדם, ואדם צריך תמיד לייחד ב' דברים אלו, ואז הוא מקבל תואר של **"בקי"**, ומבין שזה **י**'חוד, **ב**'רכה, **ק**'דושה - אתה צריך **לייחד**, למצוא את **הברכה** בכל דבר, וכן **להתקדש**, אפילו שעבר עליך איזו ירידה או נפילה! ואז אתה זוכה לקבל את התואר שאתה **"בקי"**!

ואומר רבינו, שאת ה**'בקיאות'** הזו צריכים הן בעליה והן בירידה, שזה ענין של **דר"ך** התשובה, **'דרך'** זה גימטריא פעמיים **'בקי'**, כי כשאדם עולה הוא צריך את שתי הבקיאויות האלו - להתקדם ולהתקרב יותר ויותר, ובאותו זמן צריך להיות ג"כ מוכן למצב של אי-התקדמות, וכך לא תחשוב שהשגת כבר את הכל... אכן, מה שכבר זכית להשיג ולהגיע - זהו הישג עצום, וצריכים להודות על כך להקב"ה: **רבש"ע, אני מודה לך! לא ידעתי ולא 'חלמתי' שיש כזה מושג! רציתי להבין משהו באיזו מצוה, להתחזק בלימוד התורה ובתפילה, ולא האמנתי שאזכה פעם להגיע לזה, וב"ה זכיתי, תודה רבה לך רבש"ע!** אך באותה תודה והודאה מוסיפים לומר להקב"ה: **אבל אני יודע, רבש"ע, שעדיין לא התחלתי כלום... כי כמו שלא ידעתי מה יש לפני כל מה שלמדתי והשגתי, כן אני יודע שיש לי עוד הרבה מה ללמוד ולהשיג!**

הרי רבינו ז"ל זכה לעלות בכאלו עליות שאין לנו מושג מהם, ועם כל זאת אמר רבינו תמיד: איך אני תמיד יודע שאני כ'לא' ממש? כי כמו שלא ידעתי לפני כן שיש כזאת השגה, והנה זכיתי לדעת מזה ולהשיג את זה, וכי עכשיו כבר הבנתי את הכל?... אם לא ידעתי מקודם מה שהשגתי היום, א"כ יש את זה בלי סוף, נמצא שעדיין **לא התחלתי** אפילו להשיג משהו...

היוצא מכל זה: כשאדם זוכה להיות ב'עליה', בחינת **'רצוא'**, שם **הוי"ה** - גילוי אלקות, עדיין צריך תמיד להתחזק בזו הידיעה "אני לא יודע כלום!"...

אותו דבר ב'**שוב**': כשאדם עבר איזו ירידה, יש לו ניסיון גדול - "מה קרה לך?!"... אבל הוא יודע להתחזק ולהבין שאתמול ב"ה 'כן' החזקת מעמד, והנה עכשיו נפלת נפילה חדשה, אבל אם היה לך שכל והחזקת מעמד בנפילה שהיתה לך אתמול, ועי"ז באמת זכית להתקדם

ב'**שוב**'[א], כן עכשיו תחזיק מעמד! ואל תדאג מ"מה יהיה מחר", כי מה יהיה? **אני עוד הפעם אחזיק מעמד, ואני אזכה להגיע למעלה יותר גדולה!...**

אלו דברים עדינים, כמובן, אבל זה מה שרבינו מגלה לנו בסוד התשובה של חודש אלול...

וזה ענין פרשיות אלו - '**כי תצא**' ו'**כי תבוא**': '**כי תצא**' זה '**בקי ברצוא**', '**כי תבוא**' זה '**בקי בשוב**', שאדם בא וחוזר חזרה...

פרשתנו מתחילה: "**כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ**" - '**תצא**' מורה על '**צאת**' השנה; נשארו לנו בס"ד שלושה שבועות קדושים, ופרשיות אלו - כי תצא וכי תבוא - הן תמיד בצאת השנה, ומגלה לנו התורה הקדושה, שדיקא בחודש אלול, כשנמצאים בצאת השנה, אדם צריך להיות מוכן "**לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ**".

"**כִּי תֵצֵא**" - כשאתה מגיע לצאת השנה ['**תצא**' אותיות '**צאת**'], אדם צריך להחזיק מעמד, ולא יפול בדעתו, אפילו אם רואה שיש לפניו מלחמות גדולות...

ובאמת, המלחמות הללו מגיעות דוקא בצאת השנה, כי מתחיל להיות לאדם מצפון "איך ביליתי את כל השנה", "מה יהיה איתי", "הנה אומרים סליחות, עוד מעט נוסעים לרבינו - ר"ה, אח"כ יו"כ, ואיפה אני"... הרבה פעמים מגיעים כל מיני לחצים שונים לאדם.

ובעצם, זמנים אלו היו צריכים להיות הכי שמחים ובהירים לאדם, שהנה אנחנו זוכים ב"ה להתקרב לימים הנוראים [כך הם נקראים בספה"ק], והם ימים שיש בהם הכי התקרבות של נשמות ישראל אל הקב"ה - ר"ה, יו"כ, סוכות - "זמן שמחתנו", אבל דוקא בגלל זה מצוי רבות אצל בני אדם כל מיני לחצים ומתחים - "מה אעשה? מה יהיה איתי? מן הסתם לא עשיתי טוב מספיק"... ברי"ה יש את כל התקציבים וכו' ואדם מפחד מזה... **אבל רבינו הוא זה שמלמד אותנו איך אדם צריך לשמוח! רבינו אמר גבי ר"ה, שכמובן צריכים לבכות ולפחד, אבל צריכים לשמוח!**

אלו שני הפכים בנושא אחד, שרק רבינו הוא זה שיכול להאיר לשכל שלנו איך לתפוס את החבל משני הראשים - מצד יש פחד, וצריכים רצינות יתירה כמובן, אבל מצד שני - שמחה וביטחון, בחי' (ישעיהו יב, ב) "**אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד**", שאדם לא יפחד! מה הכוונה 'לא יפחד'? לא יפחד מהס"מ, שהוא ה'**אֹיְבֶיךָ**'!

הזמן הזה הוא עתה, בצאת השנה, שדיקא עכשיו הוא הזמן של ה"**מִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ**"; אם היצר הרע לא הספיק כל השנה לעבוד עלינו ולתפוס אותנו, עתה לפני ר"ה הוא עושה את הכל בשביל זה...

ומזה התורה הקדושה מזהירה אותנו: "**כִּי תֵצֵא**" - כשאתם מגיעים למצב של 'כי תצא' - בצאת השנה, תזכור היטב שישנה ה"**מִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ**", ואתה אל תתייאש ואל תזניח את עצמך לרגע, אלא תזכור היטב: **ב"ה, בחסד אל עליון**

א. כי רביז"ל אמר, שכשם שצריכים תמיד להתקרב למעלה, כן בשאול תחתית אפשר להתקרב אל הקב"ה...

זכינו להגיע לחודש אלול! עומדים אנו כבר בז' אלול, ועלינו להחזיק מעמד, ולהכין את עצמנו, ולבקש הרבה מהקב"ה: **הנה, רבש"ע, כבר כמעט שליש מחודש אלול כבר עבר עלינו, תעזור לי, רבש"ע!** כל אחד יבקש ברחמים ובתחנונים!

הנה מנהג אחב"י הספרדים שמתחילים כבר לומר סליחות, אך כל זה לא כדי לגרום מתח ולחץ לאדם, אלא שישמח על שב"ה, תהלה לאל חי, זכינו להגיע אל החודש הקדוש הזה, ולבקש הרבה: **רבש"ע, תזכה אותי לנצל את הימים האלו!** ואם מגיעה איזו מחשבה של חלישות הדעת ופחד (של הסט"א) ומתח ולחץ - לגרש את זה!

חשוב לדעת: מתח ולחץ זה מהסטרא אחרא! 'מתח' ו'לחץ' אין במילון של הקדושה! זה לא מופיע שם! אם יש לאדם איזה לחץ ממשהו, הוא צריך לדעת 'על המקום' שזה בא מהסט"א, וגרש זאת לגמרי מעמו! 'קדושה' זה לא לחץ! 'קדושה' זה כיסופים ורצונות מתוך געגועים להקב"ה, שמרוב זה הוא לחוץ בהתקרבותו להקב"ה, אבל לא 'לחץ' במובן רגיל, אלא 'לחץ' זה ג"כ אותיות 'חַלֵּץ', מלשון של 'חִלּוּץ', כמו 'חילוץ עצמות', שזה לשון הזדרזות, זו הקדושה!

אצל בני גד ובני ראובן כתיב (במדבר לב, לב) "נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי ה'", הם קיבלו פקודה ממשה רבינו "חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ לִפְנֵי אֲחֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", מה זה 'חלוצים'? זה אותן אותיות כמו 'לחוצים', אך לא כן הוא, אלא 'חלוצים' הם היו!

גם על הפרשה הזו - של בני גד ובני ראובן, יכולין להסתכל בשני כיוונים, שהנה הם רוצים חלק בחו"ל, רוצים להישאר שם - בעבר הירדן וכו', וזה יכול להיות ענין של 'לחץ', אבל איך יודעים שזה לא לחץ? כי הם מכריזים ואומרים "נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי ה'" - אנחנו 'חלוצים'! ואדרבה, אנחנו נכנסים לארץ ישראל בשמחה, באים לכבוש את הארץ! ובזה הם הפכו את ה'**לחץ**' - לדבר קדוש, ל'**חלוצים**'!

שזה ענין של 'חילוץ עצמות', שמתפללם ומבקשים על זה, שאדם יזכה שעצמותיו יהיו רעננים וטריים עם כוחות חדשים!

ומובא בספה"ק, שזה מה שמבקשים בכל שבת (ברכת המזון, ברכת רחם): "**רצה והחליצנו ה' אלקינו במצוותיך ובמצות יום השביעי**", 'רצה והחליצנו' הוא ענין האמור, כי בשבת אדם זוכה לקבל 'חילוץ עצמות', שהוא יכול להתחדש לגמרי, לעשות התחלה חדשה! אמנם בששת ימי המעשה יש לאדם כל מיני לחצים שונים, הוא שרוי כל פעם בלחץ אחר, אבל בשבת לכה"פ צריכים לצאת מהלחץ הזה, כדוגמת 'סיר לחץ', שיש לו מלמעלה המקום שמשם יוצאים האדים, כן אצל האדם, בשבת לכה"פ יוציא את כל הלחץ הזה, ירגיע את כל הלחצים!

ובפרט בבית... כתוב בתיקוני זוהר, שבשבת צריכים להיזהר בזה ביותר, אפילו אם בכל השבוע יש לחצים וכו', בשבת צריכים לעשות את הכל שיהיה פיוס ושלום, שיהיה אהבה בבית, ואם לא - אומר הזוהר - עוברים על הציווי של (שמות לה, ג) "**לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל**

מִשְׁבֹּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", היינו אש הכעס, ענין של לחצים, להסיר את כל הלחצים!

מכל ל"ט מלאכות שבת, הציווי היחיד שנכתב בפירוש בתורה הוא ציווי זה של הבערת אש (יש מחלוקת בזה, מדוע דוקא איסור זה נכתב בפירוש, אבל למעשה כן הוא במציאות), שאר המלאכות - זורע, חורש וכו' - למדים ממלאכת המשכן, ומדוע באמת זה כך? עפ"י האמור מובן מאד, כי מרוב שהדבר הזה הוא חמור - צריכים על זה איסור שנכתב בפירוש!

נתבונן ב'סיר לחץ' האמור: מה עניינו של סיר הלחץ? הרי תחת הסיר יש אש, ובלי האש - לא יועיל כל מה שתשים בתוך הסיר, זה יישאר כמות שהוכנס... ואם מדליקים אש - מתחיל הלחץ, כן הוא אצל כאו"א, כשבוערת אש הכעס - יש לחץ, ואם אדם לא יודע איך לשלוט על האש הזאת - לא יעזור כלום...

ובשבת ישנה אזהרה מפורשת על זה, ולמה? מחמת שקדושת השבת היא כ"כ גבוהה וגדולה, וזה בדיוק העניין הנ"ל, שבצאת השנה - ימים קדושים של חודש אלול, וכן ימי תשרי הקדושים המגיעים מיד אח"כ, ימים קדושים ונוראים בשנה, אז זה מאד עלול להפיל לחץ על האדם, ומרוב לחץ הוא עושה דברים לא נכונים, וכדברי רבינו בשיחות הר"ן (סימן כז), שלפעמים בעת שריפה, מרוב הבהלה של האדם מהאש - הוא לוקח כל מיני דברים שאין בהם שימוש, כל מיני זבל וכו', כי הוא בלחץ כ"כ גדול עד שהוא לא חושב מה הוא עושה...

אבל אדם שיש לו שכל, ויש לו ישוב הדעת, הוא יודע "עכשיו זה זמן קדוש? יש עת רצון נפלא? אנצל את זה"...

מובא בספרים הקדושים (מרומז בדברי האר"י הקדוש), **שבארבעים יום אלו - מר"ח אלול עד יו"כ בעת נעילה** (כשסוגרים את ההיכל - אחר שפתחוהו בתחילת חזרת הש"צ), **זה ענין של 'פתיחת ההיכל'!**

וידוע לכולם[ב], שבעת **'פתיחת ההיכל'** נפתחים שערי השמים, וצריכים לנצל את זה! אדם ממתין ומחכה שייפתחו השערים וכו', והנה, השערים פתוחים! [זה נקרא **'עת רצון'**, וישנם כמה זמנים כאלו].

אצל העולם זה לא כך, ואת זה ראיתי פעם, שהיה אחד שפתח ההיכל, והתמהמה כמה שניות יותר מהרגיל, וכבר מעירים לו "נו, נו"... "טירחא דציבורא"... **וכי זו 'טירחא דציבורא'?! המלך מחלק פה כאלו דברים נפלאים, ולזה אתה קורא 'טירחא דציבורא'?! לך יש 'טירחא דציבורא'! שהנה אתה יכול לזכות שיביאו לך אוצרות, ואתה העיקר רוצה לסגור את הארון קודש...**

וזאת שמענו ממוהרא"ש כל השנים, איך שדיבר מזה הרבה מאד פעמים, כמה חשובים הרגעים הללו!

ב. היינו אלה שלומדים בחדר של רבינו, או יותר נכון לומר: **אלו שלומדים בחדר של מוהרא"ש**... בדרך כלל, אצל אנשי העולם לא מכירים את זה. אולי לא אצל כולם זה ככה, אינני מכיר את כולם... אבל את מוהרא"ש הקדוש זכיתי להכיר, וכך היה אצל מוהרא"ש.

שזה בעצם תפילת "בריך שמיה" - אלו שאומרים את זה, ואני מקווה שאומרים את זה לכה"פ... זה לוקח דקה או שתי דקות, זה לוקח איזה זמן כלשהו, ואדם שממהר - גם את זה אולי לא אומר, ומקווים שיגיד את זה לכל הפחות... זו חתיכה של קטע זוהר מפרשת ויקהל (דף רו.), ומובא שרשב"י אמר את זה אז, ואשרי אדם שמבין את מה שהוא אומר שם, ואם לא מבין - כדאי להסתכל בתרגום על זה, ולבסוף מבקש שם על ילדים קדושים וטהורים וכו', זו תפילה של רשב"י, מה יכול להיות יותר גדול מזה?...

ובסוף התפילה אומרים שם: "**יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאי בְּאוֹרַיְתָא**" - רבש"ע, יהי רצון מלפניך שייפתח לבנו בתורה, ואומרים (בחלק מהסידורים זה מובא בסוגריים): "**וְתֵיהַב לִי בְּנִין דִּכְרִין דְּעָבְדִין רְעוּתָךְ**" - תזכה אותי עם ילדים קדושים שעושים רצונך, "**וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן**" - ותמלא כל משאלות ליבי ולב כל עמך ישראל לטוב ולחיים ולשלום אמן.

אז לכל הפחות את זה אומרים - אם אתה מבין מה שאתה אומר, ואתה אומר את זה.

וכאמור, מר"ח אלול עד יו"כ זה 'פתיחת ההיכל', וזה לא משנה היכן אתה נמצא - אתה ברחוב, את בביהכנ"ס, אתה בבית, ההיכל פתוח...

כמובן, צריכים עיניים מזוככות לראות היכן ההיכל הזה פתוח, אבל מספיק לנו את האמונה הקדושה, שאנחנו מאמינים שבחודש אלול שערי שמים פתוחים, ולכן אדם צריך לנצל!

אז במקום להיות עצוב ולחוץ "אולי לא ניצלתי את הזמן, לא עשיתי מספיק", **תעשה! על מה אתה מחכה?!... אתה כבר בחודש אלול? זהו, הגעת! ועכשיו ההיכל פתוח, אז על מה יש לך לחץ?! תגיד: "רבש"ע!" תשפוך את הלב שלך!**

ולכל זה מביאנו רבינו הקדוש; מי פותח את הפה שלנו? מי פותח את הלב שלנו? רבינו!

ורבינו מלביש את כל העניין הזה בחודש אלול, כי אומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' קמא) שחודש 'אלול' מרומז בפסוק (דברים ל, ו) "וּמָל ה' אֱלֹקֶיךָ **אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב** זַרְעֶךָ", ואומר על זה התרגום: **'וְיֶעְדֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת טַפְשׁוּת לִבָּךְ'** - הקב"ה יסיר את הטיפשות של הלב שלך!

מה מונע מן האדם מלעבוד את הקב"ה? טיפשותו... ואפילו אדם שהוא מכונה 'חכם', שבאמת הוא רק חושב שהוא חכם... הוא חכמולוג! אחד שנפל לכל מיני כפירות וכו' והלך אחר תאוות ליבו, וכי יכולים לקרוא אותו 'חכם'?... אדרבה, ככל שהוא יותר נסחב בדברים כאלו כן הוא יותר טיפש...

מוהרא"ש היה רגיל להגיד על כל מיני אנשים שמתארים אותם בתור 'חילוני' וכו', שהוא פשוט 'טיפש'! זה השם שלו... **איפה אתה? כופר?! היה רגיל מוהרא"ש הקדוש לומר: "לך ד' אמות, הלכת? יופי, איך הלכת?!"...** הוא יתחיל להגיד "איך הלכתי? יש לי רגליים"... **"אבל מי נתן לך רגליים**

ללכת?!... אתה פשוט טיפש! יש בתוכך נשמה, הקב"ה נפח בך את הנשמה, ולכן יש לך כח ללכת, וכן לעשות את הכל, ואם הקב"ה נוטל ממך את הכח הזה - אתה שוכב ללא שום תזוזה, ולא הולך לשום מקום, אלא מוליכים אותך...

אדם שלא מבין את זה - הוא טיפש... בגלל הקרחת שיש לו בראש הוא 'חכם' ופילוסוף?... הוא טיפש!

אומר רבינו: בחודש אלול מתקיים "וּמָל ה' אֱלֹקֶיךָ אֶ'ת לְ'בָבְךָ וְ'אֶת לְ'בַב זַרְעֶךָ", ואומר התרגום: **'וְיֶעְדֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת טַפְשׁוּת לִבָּךְ'** - בחודש אלול אתה יכול לזכות שהקב"ה יסיר ממך את הטיפשות של הלב שלך, אל תהיה טיפש! **תהיה חכם!**

כמה עלינו לקבל את הלימוד הזה - שאדם יהיה חכם! מה זה 'חכם'? להיות חכם במקום להיות צודק! מוהרא"ש היה תמיד צועק את הסיסמא הזאת: **'תהיה חכם ואל תהיה צודק'**, כי כשאתה רוצה להיות צודק - את טיפש גדול...

מוהרא"ש היה מספר על זה משל, שהוא צחוק מכאיב: אדם נוסע על כביש מהיר, ולפתע מגיע במהירות רכב ממולו בתוך המסלול שלו, רחמנא לצלן...

אדם חכם, שהוא רואה דבר כזה, הוא עושה את הכל כדי לפנות את המסלול בשביל אותו רכב, אבל יש אדם שיגיד: **"מה זה האדם הזה? הוא נכנס למסלול שלי? מה הוא עושה?! איזו חוצפה! אני אראה לו מה זה!"...** אתה תראה לו? ה' ישמור... לבסוף יהיה כתוב על המצבה:

"היה צודק עד הרגע האחרון"... זה מראה על אדם טיפש! היש טיפשות יותר גדולה מזו?!...

כמה אדם צריך את הלימוד הזה, וביותר בבית, שאדם צריך להיות חכם כחכמת שלמה... אתה יודע במיליון % שאתה צודק, ואשתך לא צודקת, לא צריכים להביא ראיות - זה פשוט... זו המציאות, שהיא חושבת אחרת ממך, ואומרת שהיא הצודקת, ואם תגיד "אני אראה לה" וכו', גם עליך יהיה כתוב "היה צודק"... שהנה אתה מוצא את עצמך ברחוב, אבל העיקר שאתה 'צודק'... יש לך תווית: "אני צודק", אבל כולם מסתכלים עליך בתור טיפש, 'הומלס'... ללא בית.

משא"כ אדם שהוא חכם, והוא עושה את הכל כדי שיהיה שלום ואהבה, ולא יהיו שום מחלוקות ומריבות!

ואמנם שאכן מדובר פה על הבעל - שצריך להיות חכם, אך לפעמים שזו האשה שצריכה לנהוג בחכמה זו, אך בעיקר זה מדבר אל הבעל כי הגבר הוא צריך לבנות את הבית, על כן צריך שיהיה חכם וילמד חכמה הזאת, ואשה שרואה שבעלה הוא חכם, והוא תמיד מוותר וכו', סוף כל סוף היא ג"כ תלמד את זה, כי אם אדם יהיה דוגמא של לוותר ולהיות חכם - ממילא סוף כל סוף היא גם תלמד את המלאכה הזאת... ואם אתה תהיה הצודק תמיד - גם היא תהא הצודקת תמיד... ומה יהיה? התנגשות, ה' ישמור...

וכל זה ג"כ נכלל ב"**וּמָל ה' אֱלֹקֶיךָ אֶת לְבָבְךָ**", שהקב"ה יסיר את **'טַפְשׁוּת**

לִבָּךְ', וכן "**אֶת לְבַב זַרְעֶךָ**" - אם אדם רוצה לחנך ילדים ולגדלם בריאים בלב, גוף ונפש, כמה צריכים את הדבר הזה - **בלי טיפשות! להסיר את הטיפשות!**

כשאדם הוא טיפש, מה הוא יודע בחינוך הילדים? הוא יודע איך לתת סטירות, איך לצעוק, שבזה לא פועלים שום דבר! לפעמים זה עולה על העצבים של האדם, והוא לא יודע באמת איך להסיר את הלחצים האלו, והעיקר שיכניס היטב בדעתו - בלי אלימות! לא אליפות פיזית, לא אלימות מילולית, צריכים כ"כ לשמור מזה! לא לצעוק על הילדים ולהשפיל אותם: "אתה לא שווה כלום, אתה 'לא יוצלח'" וכו', כל הדברים האלו שוברים את הילדים לרסיסים! צועקים עליהם ומכים אותם וכו', לא לוקח הרבה זמן והם מאבדים את כל האימון העצמם, וקשה מאד אח"כ להחזיר את זה חזרה... זה בכלל לא פשוט! צריכים כבר לחשוב על טיפולים ופסיכיאטר וכו' כל מיני פסיכולוג וכו', וכולי האי ואולי שיעזרו הם להחזיר במעט את האימון של הבן או הבת הזו...

אבל אדם שיש לו שכל, מקודם הוא צריך למול את טיפשות לבו, כי הרי רבינו ז"ל אומר (ספהמ"ד, אות בנים, סעיף קז)**: הבנים שוטים כשאביהם כעסן; הרי לנו בפירוש, שאם האבא הוא כעסן, כל דבר מכעיס אותו, והוא מוציא את העצבים שלו על האשה והילדים, הרי הבנים טיפשים...**

כי 'כעס' זה ג"כ ענין של טיפשות, וכמש"כ (קהלת ז, ט) "**כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ**" - כעס מגיע מטיפשות וכסילות, אדם שיש לו ישוב הדעת הוא לא יגיע לידי כעס! אכן, יתכן שבוער בקרבו משהו - אבל הוא יכול לשלוט על זה! הוא שומר את עצמו מהאיסור הנ"ל של "**לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת**" - הוא לא מבעיר את אש הכעס, וזאת ע"י שהוא מתבונן בקדושת השבת, שהיא 'מעין עולם הבא', ויש לו שמחה אמיתית, וזהו השומר אותו שלא ידלק האש!

והלכה היא בידינו - אנחנו מאמינים בדברי חכמינו הקדושים שכך הורו לנו - שאש שהודלקה מלפני שבת, מותר להשאירה בשבת, כי היא עם כיסוי ראוי ומדויק - כדי שהחמין לא יישרף, ומאידך יתבשל היטב, כך עושים מידה נכונה לפלאטה, תנור או כיריים, וזה מותר, ואדרבה זו מצוה, והעניין בזה, כי בוודאי צריכים חמימות, ולא שאדם יהיה קר... שזה מה שאמרו הצדוקים - בשבת אוכלים מאכלים קרים, אסור שיהיה חמין... טיפש אחד גדול! הוא טוען שהוא אומר זאת מן התורה, ודורש מדברי התורה, אבל הוא "מגלה פנים בתורה", ולא מאמין בדברי החכמים.

אדם שאין לו אמונת חכמים הוא הטיפש הכי גדול! כי מאיפה אנחנו מקבלים חכמה? מי מלמד אותנו חכמה? זה מעצמנו?!...

אברהם אבינו, שהוא היה ראש למאמינים, ומסר נפשו עוד כשהוא היה ילד שיזכה להתקרב, ועליו איתא (זוהר בראשית עח.) שהוא "**תָּקִיל בְּתִקְלָא**" - חיפש וחיפש, וכ"כ הרבה התפלל להקב"ה, עד ששני כיליותיו נעשו רבנים ולימדוהו תורה, וכדברי חכמינו

הקדושים (בראשית רבה סא, א): **אָמַר רַבִּי שְׁמְעוֹן אָב לֹא לִמְּדוֹ, וְרַב לֹא הָיָה לוֹ, וּמֵהֵיכָן לָמַד אֶת הַתּוֹרָה, אֶלָּא זִמֵּן לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שְׁתֵּי כְלִיוֹתָיו כְּמִין שְׁנֵי רַבָּנִים, וְהָיוּ נוֹבְעוֹת וּמְלַמְּדוֹת אוֹתוֹ תּוֹרָה וְחָכְמָה**; שזה בן אדם שהוא מוסר נפשו באמת, ומבקש מהקב"ה: **רבש"ע, אני לא יודע כלום! תקרב אותי!**

ואם נדייק בדברי המדרש, לא כתוב ששתי כליותיו לימדוהו תורה, אלא כתוב שהן נעשו "**כְּמִין שְׁנֵי רַבָּנִים**" ולימדוהו תורה, הרי בפירוש שכל החכמה שמגיעה לבן אדם **זה מהרב שלו!** ועל כן שתי כליות אברהם אבינו נעשו כשני **רבנים**, ודיקא הכליות, כי הן הנותנות את העצות, כי הן מכוונות כנגד שתי המידות - נצח והוד, ומשם מקבלים עצות, וכדברי חכמינו הקדושים (ברכות סא.) "**כליות יועצות**" - העצות באות מן הכליות.

בתיקוני זוהר מובא דבר נפלא גבי מה שאומרים בכל יום - בוקר וערב, בפרשת הכיור: "**וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת**" - שהיתה מצוה לעשות כיור מנחושת, וכן כנו יהא נחושת, וזה נעשה לרחיצת הידיים והרגליים, ועל זה כתוב בתיקוני זוהר (דף יג.): **כִּיּוֹר וְכַנּוֹ אִינּוּן תְּרֵין כֻּלְיָין** - כיור וכנו אלו שתי הכליות, יש על זה כמה מיני פירושים, ומהו פירושו בפשטות? מהו הלימוד שיכולים להוציא מזה?

ענין של 'רחיצת ידיים ורגליים' הוא ענין שאדם מנסה להסיר מעצמו את כל הכבדות, המתח, הלחצים, הטיפשות הנ"ל, בעת שהוא רוצה לגשת אל העבודה.

'**רחיצת ידיים ורגליים**' הוא ענין של עשיה, כי עיקר פעולות האדם ועשייתו הם ע"י ידיו ורגליו, שהוא פועל עם ידיו ורץ עם רגליו לדבר מצוה, אבל יש לאדם המון כבידות...

מוהרא"ש היה אומר בזה, שהכהנים קודם העבודה היו צריכים לרחוץ את ידיהם ורגליהם זהו רמז על ענין שהכהנים עושים שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, שזה עיקר הכיור, שמורה על שלום ואהבה, כי כשיש ענין של סוטה, משקין אותה מי סוטה מהמים של הכיור, ובזה בודקין אותה, הרי שהכיור מורה על שלום בית, וכן הכיור היה עשוי מ"**מראות הצובאות**" - המראות של הנשים, שכל זה הוא ענין של שלום בית.

הכהנים - הצדיקים - שעוסקים בעבודה קדושה זו, הם צריכים מקודם לרחוץ את הידיים והרגליים, היינו שלא תהא להם שום נגיעה עצמית בזה - לא נגיעה של כסף, לא נגיעה של כבוד, וכן לא יהא להם ענין של עצלות - "קשה לי ללכת לזה, אני לא במצב רוח לזה"... **על כן צריכים לרחוץ את הידיים והרגליים!**

ובכל יום אנחנו אומרים את העבודה הזאת - בפרשת הכיור, ובזה אנחנו מתעוררים **לרחוץ את הידיים והרגליים מכל מיני נגיעות של הס"מ!**

ועל כן ישנה מצוה תדירית של נטילת ידיים, כי הקליפות נתפסות ביותר בידיים, למנוע מן האדם שיעסוק במה שהוא צריך, על כן יש להן אחיזה בידיים, ולכן הדבר הראשון שעושים בבוקר כשקמים - נטילת ידיים ליד

המטה (נעגעל וואסער), כדי להבריח את הטומאה, כי כשאדם ישן - יש רוחות רעות על הידיים, והדבר הראשון צריכים לרחוץ את זה!

רביז"ל אומר (ספהמ"ד, אות אמונה, סעיף ז"ך): **מִי שֶׁמְּנַקֶּה בְּכָל עֵת יָדָיו, עַל יְדֵי זֶה מְזַכֶּה אֶת לִבּוֹ**; וכמובן, לא מדובר שאדם שרוי בעצבים, והוא חייב כל רגע לנקות את הידיים... [זו הפרעה שנקראת או.סי.די], אלא מדובר שאדם נזהר תמיד שיהיו ידיו נקיות, למשל: כשנגע באיזה מקום מכוסה - הוא מיד רוחץ את הידיים.

ופשוט הוא שנוטל ידיו בבוקר, או אחר שיצא מהשירותים, או אחר שהסתפר, קצץ את ציפורניו וכדו', הרי אלו דברים הכתובים בשו"ע - שאדם צריך ליטול ידיו, ואומר השו"ע (אור"ח סי' ד סעיף יט) שאם אדם לא נזהר בזה - הוא מתחיל לפחד "**וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמָּה מְפַחֵד**" - יש לו כל מיני פחדים, איומים, לחצים וחרדות, והוא איננו יודע מאיפה זה מגיע, אבל הוא לא מבין שזה מחמת שהוא קם בבוקר ולא נטל ידיו, היה בשירותים - ולא נטל ידיו, הוא הסתפר - ולא נטל ידיו [כשמסתפרים צריכים מיד אח"כ ליטול ידיים], קצץ את הצפורניים - צריך מיד ליטול ידיו, וכן שאר הדברים המחייבים נטילה - נגע במקום מכוסה בגופו או בנעליים, אלו דברים הצריכים נטילה [יש דברים המצריכים נטילה ממש - ג' פעמים, ויש דברים המצריכים רחיצה - ללא ג'פ].

הכלל, רבינו ז"ל אומר, שאדם הנזהר בזה - הוא מזכה את ליבו, כי בזה הוא מסיר את הקליפות מעל ידיו, וזהו הנותן לו הכח לעשייה מרובה וברוכה בידיו.

ובזמן שביהמ"ק היה קיים, קודם שהיה הכהן עושה את העבודה - היו צריכים גם נטילת רגליים, שזה מרמז על שאדם לא יהא עצלן, אלא שיהא מוכן תמיד ללכת ולרוץ לדבר מצוה, כדכתיב (הושע ו, ג) "**נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת ה'**" - יש מצוה לרוץ! ואפילו בשבת, שאסור לרוץ, אבל לדבר מצוה - מותר, וכמובא בדברי חכמינו הקדושים (ברכות ו:) על אותו הפסוק - "**נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת ה'**".

וכשאדם רוחץ ידיו ורגליו, בזה מזכך את ליבו, ועי"ז מקבל עצות טובות, וזה פירוש דברי הזוהר הנ"ל: **כִּיּוֹר וְכַנּוֹ אִינוּן תְּרִין כֻּלְיָין**; כי ע"י הכיור רוחצים את הידיים והרגליים, ועי"ז הכליות יועצות עצות טובות.

וגם בגופו של האדם, מה תפקידן של הכליות? שהן רוחצות את הלכלוך מהגוף [כשאדם צריך לצאת וכו' - זה מה שמנקה את הגוף שלו], זו פעולת הכליות, ולכן מובן מאד מה הקשר אל הכיור וכנו, שאדם אדם נזהר בזה - לזכך את ליבו, ונזהר בשמירת הידיים שלו, עי"ז זוכה להסיר את הטיפשות מעליו, וזאת ע"י שזוכה לקבל מרבי, וכנ"ל גבי אברהם אבינו שנעשו "**שְׁתֵּי כְלִיוֹתָיו כְּמִין שְׁנֵי רַבָּנִים**"; כי אברהם אבינו היה "ראש למאמינים", ולא היה מי שילמד אותו, אבל בגלל שהוא כ"כ חָשַׁק, כָּסַף וְהִתְגַּעְגֵּעַ למצוא את הקב"ה - הקב"ה ברך אותו שיהיה לו רבי שילמדו חכמה...

דרך אגב, אם אנחנו כבר מדברים מחודש אלול, הרי רמז נאה לזה בפרשת הכיור המדוברת, כי כתיב שם "**בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַה': וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ**" - והמילים "**לְ'הַקְטִיר אִ'שֶּׁה לַ'ה' וְ'רָחֲצוּ**" ר"ת '**אלול**', כי זהו חודש אלול, שאנחנו רוצים להכין את עצמנו ולהסיר את טיפשות הלב, ולרחוץ את עצמנו מכל מיני עצלות ונגיעות של הידיים והרגליים, בהכל לקיים "**ורחצו**" - לרחוץ את זה!

הזמן לזה הוא בחודש אלול, שאדם עושה את הכל כדי שהלב שלו יהיה מזוכך, וכל זה ע"י אמונת חכמים, וזו הזכות שאנחנו זוכים ב"ה להיות מקורבים לרבינו, להיות מקורבים להצדיקים, שהם המלמדים אותנו את הלימודים הפשוטים האלו...

כשאדם הוא ללא רב המלמדו כל זאת, מהיכן ידע דברים אלו? איך ידע שיש אפשרות להתקדם תמיד עוד ועוד, ולא לומר "אני כבר הגעתי מספיק", אלא צריך להמשיך הלאה, מי היה מלמד אותך זאת?... אדרבה, אומרים לבן אדם "למדת כבר מספיק, ב"ה"... ואכן בודאי צריך להחיות עצמו עם מה שעשה, ולמשל כשילד מגיע ומספר על סיום שעשה - תן לו הערכה והחשבה ככל יכולתך, תן לו איזה פרס וכו', אבל באותו זמן גם לעורר אותו: "תמשיך!"... לא שעשית סיום - וזהו... ואפילו סיום הש"ס, או שאר סיומי מסכתות, לתת שבח על מה שעשה - ולעורר על המשך ההתמדה...

אצל עם ישראל, ענין של 'סיום' הוא 'הקדמה' ו'התחלה'! אין כזה דבר "סיימנו", וזהו... וכמו שעושים בשמחת תורה, שמסיימים את התורה - ומיד מתחילים "בראשית"! תכף אחר שמסיימים מביאים את הס"ת השני ומתחילים "בראשית ברא אלקים"...

וכך הוא בכל הסיומים, ועל כן יש שעושים זאת גם בסיומי מסכתות - שמיד מתחילים את המסכת הבאה, וכל זה כדי להראות שהסיום הזה הוא לא 'סיום' המורה על סוף - "הגעתי ליעד, וזהו... חופש"... **לא! אלא הגעתי לסיום, ושם אני אומר "הדרן עלך", ופירושו בפשטות "נחזור על המסכת עוד הפעם"...** [וכן אומרים שם "הדרך עלן" - תחזור אלינו, כמה מיני לשונות אומרים שם, וישנם כמה פירושים על זה, והפירוש הפשוט הוא האמור].

הכלל, אדם צריך תמיד לדעת את העניין של 'להתקדם עוד', ומי ילמדו זאת? **אם אין רבי, אין צדיק שמלמד אותנו, איך אנחנו נדע את זה?...**

וכך לאידך גיסא, שיש לאדם ירידה ונפילה, והוא מיואש, הוא אומר "רציתי, היו לי כיסופים, אבל אני רואה שזה לא הולך"... **בא הצדיק ואומר לך: תתחזק! ככה הוא! ואדרבה, זה הסימן שיש לך נשמה גבוהה, אתה צריך עכשיו להיכנס לקדושה יותר גבוהה!**

וכמו שמובא בדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' כה), שדוקא כשאדם מגיע למדרגה יותר גבוהה, דיקא אז מגיעין הקליפות, ואדם צריך להתחיל מחדש לגמרי! קרתה לך נפילה לא בגלל שאתה

לא שוה כלום, אלא בגלל שאתה שוה הרבה!

דיקא בגלל שהגעת עכשיו למעלה יותר גדולה, ואתה לא היית מוכן למלחמה הזאת שמגיעה - "חשבתי שכבר ניצחתי, וזהו"... ואכן זכית באמת וניצחת, אבל הניצחון הזה שעשית הראה שיש לך כוחות להילחם, ועכשיו מביאים לך עוד מלחמה - הנה, תכבוש עוד! כבשת כבר? תמשיך!

משל למלחמה גשמית, אחר שכבשו כפר אחד - ממשיכים לכפר הבא... ואמנם כבר כבשת כפר אחד, אבל אינך יודע שבכפר השני המלחמה לא כזאת פשוטה, שם יש אויבים המוכנים להילחם וכו' ולבסוף קיבלת מכה, ואתה רוצה לחזור חזרה, אבל אומרים לך: אל תהיה טיפש! כבשת עד עכשיו? תראה מה שכבשת! תראה לאן הגעת עכשיו!

הנה אתה בגיל כך וכך, וב"ה זכית להגיע לכאן, עברו עליך המון קשיים בכל העניינים שלך בכל חייך, בעצמך - זכית להתחתן, יש מלחמות גדולות בשלום בית, אבל זכית! זכית באיזו דרך להגיע לכאן! ואם אתה פתאום אומר שאין לך כח וכו' - הרי זו טיפשות...

הגעת לכאן בגלל שהיו לך כוחות, עכשיו מנסים אותך עם ניסיון יותר גדול, כי כך החיים, אם רוצים לעלות - יש ניסיונות, כפי שמגלה שם רבינו, ובסוף התורה הזו מביא רבינו את המשפט המפורסם: **"ובזה טוען החסידים הרבה"** - שחסידים טוענים הרבה בזה, שהנה הם התקדמו, היתה להם התקדמות והשתפרות בשלום בית, היתה תקופה מסוימת שהכל היה 'ורוד'... והנה הכל חזר חזרה... במקום להישבר מזה תדע **שזה סימן שהגעת למקום ממש גבוה, ועכשיו התעוררו הקליפות מחדש - כדברי רבינו שם - וצריכים לשבור אותן, איך שוברים אותן? אומר רבינו: ע"י גדולת הבורא; שאדם שם מבטחו אל הקב"ה ומבקש: רבש"ע, תעזור לי! רק אתה יכול לעזור לי!**

ואת זה, כמובן, מקבלים מהצדיקים, כי אדם בעצמו מאיפה ידע את זה? מאיפה יקבל?! אנחנו אנשים מאד מאד פשוטים, ובלי רבי וחכם שילמד אותנו - איך אנחנו נדע את זה?!... **וזהו החסד שהקב"ה עושה עימנו, ששולח לנו מלמדים צדיקים שמלמדים אותנו, בלי זה - מה יהא לנו?!...**

אברהם אבינו זכה ששתי כליותיו היו כמו שני רבנים, וגם אנחנו - צריכים שני רבנים, מה הכונה 'שני רבנים'? שילמד אותנו את **שני** בקיאויות אלו - **'בקי ברצוא בקי בשוב'**, אלו שני לימודים שיכולים לקבלם מצדיק אחד, וכמו הכליות הנ"ל, שהן מחוברות, וצריכים את שניהם - כדי שאדם יהיה בריא צריכים את שניהם, וכל כליה מלמדת אותו לימוד אחר - איך להיות **'בקי ברצוא'** ואיך להיות **'בקי בשוב'**...

זה הלימוד של פרשת השבוע: **"כִּי תֵצֵא"** - אוחזים **בצאת** השנה, בסוף השנה, תזכור שעכשיו יהיה **"לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ"**, ואדרבה, עתה תתגבר עם כל הכוחות לנצח את המלחמה, וכמובא בדברי רבינו ור' נתן כמה פעמים, שכשיש איזו התנגשות או מלחמה, אזי כשאחד רואה שהשני מתגבר להפילו,

אזי אז הוא מוציא את כל הכוחות כנגדו[ג].

אותו דבר לענייננו: מגיע 'צאת השנה', והס"מ רואה שהנה הגעת לחודש אלול ואתה ב"ה בריא ושלם, ואתה כבר רוצה לנסוע לרבינו בעוד כמה שבועות?... הוא מנסה להוציא את כל החיצים עליך... **אבל אדם צריך לדעת: אני לא מניח את עצמי! אני אעמוד חזק על עמדי!**

וכדברי חבקוק הנביא (ב, א): "**עַל מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה**", ואומרים על זה חכמינו הקדושים שהוא עשה עיגול, וכמו שעשה חוני המעגל בעת שלא ירדו גשמים, ואמר שאיננו יוצא משם "עד שתרחם על בניך", אותו דבר חבקוק הנביא עשה ואמר שאיננו יוצא משם עד שיענהו הקב"ה (עי' גמרא תענית כג.), כי היה אז איזה קטרוג, והוא עמד חזק ואמר "**עַל מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה**", ולימד זכות על עם ישראל, וגילה כאלו לימודים נפלאים!

וזה מאד מקושר לדברינו לעיל גבי טיפשות שיש אצל בני אדם, כי הרי רביז"ל אומר (ספהמ"ד, אות דעת, סעיף ב): **מִי שֶׁמֹּחוֹ מְבֻלְבָּל, יִהְיֶה רָגִיל בִּתְפִלַּת חֲבַקּוּק הַנָּבִיא**; הרי שתפילת חבקוק הנביא מבטל את הטיפשות והשיגיונות של האדם, כי הרי כתיב שם בפירוש (חבקוק ג, א) "**תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שְׁגִיֹנוֹת**", ולהגיד את התפילה הזו - סגולה היא לישוב הדעת, ולרפאות את הטיפשות הנ"ל.

ושם כתיב (ב, ד): "**וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה**" - אמונה! חבקוק הנביא היה עמוד של אמונה! הוא נולד מהברכה של אלישע הנביא בראש השנה, שהיא עשתה בשביל אלישע הנביא כסא, מנורה ושולחן, וכשאלישע הנביא רצה לברך אותה, ושאלה על כך, והיא ענתה (מ"ב ד, יג) "**בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יֹשָׁבֶת**" - אינני צריכה שום דבר... ואז אמר גחזי שאין לה בן, והבטיח לה הנביא (שם טז): "**לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אַתְּ חֹבֶקֶת בֵּן**", ונולד חבקוק הנביא, שאח"כ בעודו צעיר הוא נפטר, ואלישע הנביא החיה אותו, ועל כן נקרא 'חבקוק' - שני חיבוקים, אחד של אמו, ואחד של אלישע הנביא.

ותפילתו היא מרפאת את השיגיונות של האדם וטיפשותו, שהוא מתעורר **תראה מה זה רבי, מהו צדיק, מה זוכה אחד שמקורב אליו, אשה שזורקת את כל השכל שלה, והיא עשתה את הכל רק לכבד, לעשות כסא, שולחן ומנורה, והיא ביקשה כ"כ שהוא יבוא תמיד, וזכתה לברכתו של הצדיק בראש השנה...**

והחכמה הגדולה שלה היתה, שכששאלה אלישע האם צריכה שיפעל בעבורה ישועה וכו', היא ענתה: "**בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יֹשָׁבֶת**" - זו השגה מאד מאד גדולה, שבני אדם צריכים לדעת את זה: **להיות ביחד עם כולם! אמנם אני צריכה ישועה, אבל ביחד עם כולם!**

ג. זו לשון ר' נתן (לקוטי הלכות, הלכות תפלין, הלכה ה, אות כט): "שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם הַנִּלְחָמִים זֶה עִם זֶה כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁמִּתְגַּבֵּר כְּנֶגְדּוֹ וְכִמְעַט שֶׁיִּפֹּל, אֲזַי הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכָל כֹּחוֹ לְהַפִּיל אֶת שֶׁכְּנֶגְדּוֹ"; ע"ש.

אדם צריך תמיד לפרגן - אני צריך ישועה באיזה ענין? אני מתפלל ביחד על כולם! אני צריך שידוך? כל אלו שצריכים שידוכים - ימצאו שידוכים! אני צריך ילדים? שלכולם יהיה! צריך פרנסה? שיהיה לכולם! צריך בריאות? לבקש על כולם! זה נקרא "**בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יֹשֶׁבֶת**" - ה'**אנכי**' שלי הוא '**בתוך עמי**' - ביחד עם כולם!

אלישע הנביא שמע דבר כזה - והוא ברך אותה, וזה התקיים! והתקיים עד כדי כך שמזה גדל להיות חבקוק הנביא...

נשוב ללשון הפסוק: "**כִּי תֵצֵא**" - **בצאת** השנה, מתקיים "**לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ**", אבל יש לנו הבטחה [איך הפסוק הזה מחיה אותנו!]: "**וּנְתָנוֹ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ**" - הבטחה של הקב"ה והתורה הקדושה: אתה תצא למלחמה בידיעה שיש מלחמה, לא שאתה יושב בבית עם רגליים למעלה ולא מעניין אותך "יש מלחמה, אין מלחמה"... לא! אני יודע שיש מלחמה, ואני יוצא אל המלחמה הזאת, אזי מבטיח הקב"ה: "**וּנְתָנוֹ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ**"!

ודיקא "**ה' אלקיך**" הוא נותנו בידיך, כי למעשה, אחר כל העצות והלימודים שיש לנו "**אלמלא הקב"ה עוזרו - לא יכול לו!**"...

ואת זה עלינו לדעת: יחד עם כל הלימודים שאנחנו זוכים לקבל מהצדיקים, וכל העבודות שאנחנו עושים, וכל ההשקעה שאנחנו משקיעים - אם זה בעצמנו, אם זה בשלום בית שלנו, בכל דבר שאנחנו משקיעים, "**אלמלא הקב"ה עוזרו - לא יכול לו**" - בלי עזר הקב"ה, זה לא ילך! כל מה שאנחנו זוכים - "**תודה, רבש"ע, שכוייח, רבש"ע! תודה! ותעזור לי הלאה! אני יודע שהכל זה הכח שלך!**"...

הכח שלי - אני מכיר את עצמי... אני יודע איזה כח יש לי... וזה לא הלך... הצדיקים חיזקו ואמצו אותי 'תמשיך, תמשיך', והיה לי שכל לציית לדבריהם, ולכן קיבלת סייעתא דשמיא, קיבלתי ברכה מהקב"ה, ואני מכיר היטב ש"**וּנְתָנוֹ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ**" - שהכל זה הקב"ה שם לי, ו"**בְּיָדֶךָ**" דייקא, שזה מה שאמרנו לעיל גבי רחיצת הידיים, שאדם מסיר מעצמו את כל הנגיעות העצמית, והוא יודע היטב "זה לא שלי, זה הכל מתנה עליונה מהקב"ה...

ומה נעשה ע"ז? מסיים הפסוק: "**וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ**" - תזכה לכזאת תשובה, שתוציא מהקליפות והסט"א כל מה שהוא גנב, גזל ושבה ממך! וכמו שהזכרנו לאחרונה בסיפור מעשיות (מעשה ב' - ממלך וקיסר, וכן בעוד מקום) שמצאו את המערה עם הגזלנים, ומצאו את כל הגניבות והגזלות שהם גנבו וגזלו מכולם [וכן נראה העניין הזה במעשה הנוכחי שאנו אוחזים בו - מעשה ג' מחיגר], שהנה היה לס"מ מחסן מלא עם כל מיני דברים, ואף אחד לא ידע מזה, והנה אתה חזרת בתשובה, ומצאת את זה, והנה קיבלת את הכל חזרה לא רק בכפל כפליים, אלא בלי סוף!

זה פירוש "**וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ**" - שאתה תזכה להוציא מהשבי את כל מה שהוא גזל ממך; אלו דברים שאדם מתמיה עליהם "וכי אזכה פעם לתקן את כל מה

שעברתי?" לא רק שתזכה לתקן את זה, אלא אף תזכה שהכל יתהפך לזכויות! כי אדם שעושה תשובה אמיתית - עוונותיו יתהפכו לזכויות (יומא פו:), ועל כן יתקיים אז (ירמיהו נ, כ) **"בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם ה' יְבֻקַּשׁ אֶת עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ"** - יחפשו עוד עבירה, מדוע? כי אני צריך עוד מצוה! אני צריך להפוך את זה לזכות! עשית עוד משהו? אתה שכחת מזמן, אבל אני לא שכחתי... עשית תשובה? הנה זכות! עוד יותר ועוד יותר!

אומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' כב) שזהו **"יְבֻקַּשׁ אֶת עֲוֹן יִשְׂרָאֵל"** אבל **"וְאֵינֶנּוּ"**, היינו שאדם זוכה להיכלל ב**'אין סוף'** - מרוב תשובה שזכה לעשות על כל ענייניו, בכל הדברים הלא-טובים שעשה, יתקיים אצלו (תהלים צ, טו) **"שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ"**, אם אדם רק יחזיק מעמד עם כל הכוחות!

הראשי תיבות של **"שַׂ'מְּחֵנוּ כִּ'ימוֹת עִ'נִּיתָנוּ"** זה בדיוק הראשי תיבות של (תהלים לד, כא) **"שׁ'וֹמֵר כָּ'ל עַ'צְמוֹתָיו"**, שזה מה שדיברנו לעיל גבי **'חילוץ עצמות'**, שזה נעשה ע"י שאדם מחזיק מעמד בכל אשר עובר עליו, ויבין שיש בכל דבר כוונה עליונה, בזה יהיה לו רפואה וישועה בכל עצמותיו, יזכה ל**'חילוץ עצמות'**, יגיע לר"ה אדם חדש לגמרי, יגיע לרבינו בעז"ה, יקבל תיקון שלם, ויקבל תיקון כזה שיתקיים בו **שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ"** - שכל השנה בעז"ה תתהפך לטובה, שכל העניינים יתהפכו רק לזכויות, ויביא לנו שפע קודש לשנה החדשה.

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה לנצל את חודש אלול בתורה, תפילה, צדקה וחסד [נשארו לנו שלושה שבועות מחודש אלול ב"ה], ונזכה להגיע לרבינו על ר"ה, ולפעול כל משאלות לבנו לטובה, שפע בני חיי ומזוני לכל עם ישראל, ושנת גאולה וישועה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לע"נ האישה הכשרה הצדקת
מרת חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ הרה"ח ר' בנימין
ביניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו, ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע
נ"י וכל משפחתו, וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי
ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת
חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם
שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן
שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי'. ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת
שרה ויצחק.

וכן לעילוי נשמת האשה הכשרה מרת **סיון בת אליהו** ע"ה
[נדבת בנה נחמן נתן נ"י]

***

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

***

לתרומת עבור הגיליון - לרפואה, הצלחה וכדו', ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

***

כנסו לאתר 'ברסלב שלי' breslevsheli.co.il